

زین العابین قربانی

نظری باعلامیه حقوق بشر- ماده شانزدهم
(۳۶)

علل افزایش طلاق؟!

﴿ ازدواج مدنن !
﴿ جهات دیگر

در شماره گذشته ارقام سراسم آور طلاق را که روز بروز در حال افزایش است و بموازات پیشرفت تمدن غربی پیش می‌رود نقل کردیم و وعده دادیم در باره علل و جهاتی که در افزایش انحلال کانون خانواده ها مؤثر است و باعث سرعت و حشتناک آمار طلاق می‌شود، بحث و گفتگونهایم، اینک افکار شمارا به بحث و تحقیق در باره عوامل افزایش طلاق جلب مینماییم:

علل و جهاتی که ممکن است در افزایش طلاق و انحلال کانون خانواده ها مؤثر باشد، فراوان است، مادر اینجا بهمترین و مؤثرترین آنها ذیلا اشاره می‌کنیم :

۱ - ازدواج مدنن !

در میان دهها دلیلی که برای افزایش سراسم آور طلاق وجود دارد، و هر کدام در جای خود عامل مؤثری بشمار میرود، عامل زیردارای اهمیت فراوانی است :
معمولاطرین ازدواج، هنگام برقراری عقد ناشوئی دقت و توجه لازم را در باره شایستگی توافق روحی و فکری یکدیگر، بمنظور ادامه زندگی خانوادگی مبذول نمیدارند، چشم داشت آنها در امر ازدواج، بیشتر امور مالی، ظواهر فریبند زود گذر، و امثال آن است .
بدیهی است ازدواجها میکه تنها روی مقاصد پست مادی فوق صوفت گیرد در صورت برآورده نشدن

آن مقاصد و یا عوض شدن شرائط زندگی آنان ، دیر یا زود منجر بطلاق و جدائی خواهد شد گواینکه گستن پیوند ناشوئی چه برای خود آنها و چه برای فرزندان معصومشان بقیمت گرانی تمام شود ۱۱

وهر کاه در اثر شرائط خاص زندگی نتوانند اقدام بطلاق نسایند ، یکمر بایستی در آتش اختلاف و ناراحتی روحی بسوزند ۱۲

متأسفانه بیشتر ازدواجها تیکه هم اکنون در جامعه ها صورت میگیرد ، روی جهات فوق است ، یکی تنها بخاطر پول و زیبائی و شخصیت خانوادگی زن با او پیوند ناشوئی برقرار نمینماید ، آن یکی دیگر فقط از طریز دار قرن و تعارف کردنش خوش آمد با او نزد عشق باخته است ۱۳ و عجب است که گاهی هم دیده شده پیوندمقدس زناشوئی تنها بخاطر این صورت گرفته که آپسر و دختر خانم هردو بکنوع سیگار فرنگی میکشیدند ۱۴

اخیراً یکی از مجالات کثیر الانتشار کشور ، تحت عنوان «ازدواج مدرن !» نوشته بود «بنول خانم که زن تازه بدوران رسیده ای بود ، با فریدون ازدواج کرد ، روزی یکی از دوستانش از او پرسید : خانم چطور شده که با فریدون ازدواج کرده اید ؟ او پشت چشمی نازک کرد و با کرشمه گفت ا برای اینکه ماهر دو بکنوع سیگار فرنگی میکشیدیم » (۱) ناگفته پیداست ازدواج یکیه تنها بخاطر اینگونه مطالب ، صورت گیرد که مثلاً طرفین هردو بکنوع سیگار فرنگی میکشیدند ، در صورت عوض شدن سیگارهای آنان ، توافق و سازش . شان نیزار بین رفته ، کانون خانوادگی آنان نیزار هم پاشیده خواهد شد ۱۵

۳ - توقعات بیجا و خواسته های مبالغه آمیز !

بسیاری از زنان و مردان هستند که موقعیت و امکانات خود و همسرشان را نادیده گرفته نسبت بیکدیگر ، توقعات بیجا و خواسته های مبالغه آمیز ، ابراز میدارند ، جای تردید نیست که تحمل آن سختگیریها و برآورده کردن آن خواسته ها برای همه کس در همه شرائط امکان پذیر نیست بالآخر مطرفین برای درهایی از اوضاع طاقت فرسای موجود ، ناگزیر دست بسوی طلاق دراز خواهند نمود .

مثل امر دی سی ساله ، بادختری چهارده ساله که احیاناً مدرسه هم میرفته ازدواج میکند و تشکیل خانواده میدهد ، او هیچ گاه نمی باشد از یکدیگر چهارده ساله ایکه تازه از مدرسه بیرون آمده و به چوچه با مورخانه داری آشنا ندارد ، مانندیکردن سی ساله ایکه گرم و سر دروز گار چشیده و بناصول خانه داری آشنا نمی کامل دارد توقع خانه داری و شوهر داری داشته باشد . هر -

(۱) اطلاعات هفتگی شماره ۱۱۲۱

گام شوهر در خواسته های مبالغه آمیز و توقعات بی جایی خود اصرار ورزید ، زن جوان را بیش از حد تحت فشار قرارداد ، خواهان خواه کانون خانواده آنها یا به همن سوزانی مبدل میکردد و با از هم پاشیده خواهد شد .

و همچنین زنی با مردی ازدواج میکند که مجموع درآمد ماهیانه اش مثلا چهارصد تومان است چنین زنی هیچگاه نباید از شوهرش توقع داشته باشد آخرین مدل لباس و وسائل تجملی را برایش فراهم سازد زیرا برآورده کردن چنین توقعاتی از چنین شوهری که مجموع درآمد ماهیانه اش آن مقدار است بهیچوجه مقدور نیست او یا باید توقعات چنین زنی را از طرق حق درآمد های نامشروع برآورد و بادرا آتش اختلاف خانوادگی بسوزد و یادل بدربیازده از راه طلاق خود را از چنگال چنان زن پر توقیعی رهاسازد ؟

بالاخره را مسوم را بشرافت و آرامش روحی نزدیکتر می بیند و دست بسوی بالای خانما نسوز طلاق دراز مینماید آیا عامل مؤثر در انحلال کانون خانواده ، در اینگونه موارد چیزی جز توقعات بیجا و خواسته های مبالغه آمیز طرفین ممیباشد ؟

برای اینکه نمونه هایی از نوع طلاقهای که روی جهات فوق ، در جامعه ما صورت میگیرد نشان دهیم توجه شمارا بموارد ذیر جلب مینماییم :

« در دسال گذشته تنها در تهران ، بیش از هزار و چند طلاق ، بخاطر دعوای زن و شوهر بر سر مخارج آرایش ، صورت گرفته است البته تعداد طلاقهای که روی جهت فوق در تهران صورت گرفته بیش از این مقدار است ، ارقام بالا از آنجه که درستون جراحت خبری منعکس شده جمع آوری شده است » (۱)

« خانم شیک پوشی علیه شوهرش شکایت کرد ، اختلاف این زن و شوهر که بر سر نخربیدن پا نتوپوست ، پایه گرفته بود ، سرانجام بدادرس اکشید و منجر بطلاق شد زیرا شوهر این زن میگفت : من زندگیم را بزم حمت اداره می کنم وقدرت بر خوبید پا نتوندارم ، وبالاخره خانم از شوهر جدا شد » (۲)

« شوهرم پر توقع است ، و هر روز دستور تازه ای بمن میدهد ، بمحض دیدن فیلمی منزل میآید و از من میخواهد بطری هنر پیشه زن آن فیلم آرایش کنم و لباس پیوشم ۱ بالآخر میخواهد من هر « هفتنه » خود را بشکل یک هنر پیشه خارجی درآورم ۱ امشب من دیگر خسته شدم و با سبان را خبر کردم و مارا بکلانتری حضور شما آورد ، من

(۱) اطلاعات هفتگی

(۲) کیهان ۱۱۲۵ ر. ۴۴

میخواهم از اطلاق بگیرم ، نام شوهرم « کامبیز » و کارمند یکی از بانکها است
بالاخره چون حاضر باشتن نشدند ، پرونده هم بوطه تنظیم و بداسرای ناحیه یک فروستاده
شد تا تکلیف آن هاروشن سازد... ! (۱)

دقت در نمونه های فوق ، بخوبی نشان میدهد که توقعات بیجا و خواسته های مبالغه آمیز
زنان و شوهران ، تاچه اندازه در انحلال کانون خانواده هامؤثر است ۹

۳ - عدم رعایت حقوق و ظایف زناشویی !

زن و مرد ، پیش از آنکه باهم پیوند زناشویی برقرار سازند ، دارای آزادی زیادی هستند ،
هر کاری که بخواهند میتوانند انجام دهند ، هر جایی که بخواهند میتوانند بروند ، بهر
مقدار که بخواهند ، میتوانند در هر محیطی توقف کنند ، و بطور کلی در دائره قانون زندگی ،
آزادی مطلق دارند ، ولی بعد از آنکه مرد پای بند زناشویی شد ، وزن باصطلاح « بله » گفت
بسیاری از آزادی های آنان ، محدود میگردد و تکالیف و حقوق خاصی بهده آن میاید .

بر آنها است که از لحاظ آمیز شادی گران و مسافت ، و بطور کلی در جمیع شئون زندگی
در دائره خاص قانون زناشویی رفتار نمایند ، تخلف از مقررات زندگی زناشویی مفاسد فراوانی
بدنبال دارد که کوچکترین آنها انحلال کانون خانواده و طلاق است شاید بسیاری از اطلاق های
کوچک میشود ، معلوم همین عدم رعایت حقوق و ظایف زناشویی است .

۴ - توسعه روابط نامشروع و افزایش بدگمانی ها در جامعه

از نمرات تلحیخ زندگی ماشینی و شرکت زنان در امور اجتماعی ، اختلاط پیش از حضور دان
باز نان است نتیجه این اختلاط ها و آمیز شها توسعه روابط نامشروع و بی اعتمادی هر کدام از زن
ومرد نسبت پیکر بگردد است که هیچ مرد با غیرتی نمیتواند ناموس خود را در اختیار
دیگری مشاهده کرده و یا یک عمر در حال بی اعتمادی و بد گمانی با او بسر بردارد . او برای استخلاص از
این درج جانکاه ناگزیر دست بسوی طلاق در از خواهد نمود او بر آمار و حشت ناک طلاق خواهد افروزد .

۵ - شیوع مناظر شهوت انگیز و تأثیر سوء دستگاه های سمعی و بصری
صر فتن از مناظر شهوت انگیز یک هر لحظه در کوچه و خیابان بچشم میخورد و آرایش .
های لوس و بی مزه ایکه دل را بدنبال دیده میکشند و افراد بواهی و بی اعتمادی بخانواده بار
می آورد ، اثرات سوء فیلم های سینما ، و دیدن بدن های لخت و برهنه ستار گان ، و مشاهده عکس های
سکسی و شهوت انگیز تلویزیون ها و مطبوعات ، و همچنین خواندن داستان ها و نمایشنامه های عشقی
و فضیلت کش را نباید در افزایش آمار طلاق کم اثر داشت .

۶ - عدم رعایت تناسب سنتی میان زن و شوهر ۷ - نقص بر نامه های آموختی و پرورشی

۸ - درگذشت دن زن و مرد اهمیت طلاق و مفاسد یک ها از آن دامنگیر جامعه میگردد

۹ - ضعف ایمان و عقائد مذهبی و پای بند نبودن باصول اخلاقی و دینی عامل مؤثر دیگر عد
برای افزایش طلاق بشمار می رود .